

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 5 Grudnia 1884 roku.

№ 49

23 Listopada (5 Grudnia) 1884 r.

Wystawa pszczelniczo-ogrodnicza i przemysłu domowego w Tarnopolu.

(Dalszy ciąg — Patrz Nr. 48).

Dopóki u nas występował pojedynczy ludzie z pragnieniem podniesienia pszczelnictwa, skutek ich usiłowań stosunkowo nie mógł być ani tak znaczny, ani też tak powszechny. Skoro jednak miłośnicy pszczelnicwa połączyli się w jedno stowarzyszenie, mające na celu wspólnymi siłami podniesienie z upadku tej korzystnej gałęzi gospodarstwa wiejskiego, w przeciągu lat 14 dokonali znakomitego dzieła. Do osiągnięcia pożądanego skutku przyczyniło się to: że Towarzystwo pszczelniczo-ogrodnicze w Galicyi miało własne peryodyczne pismo „Bartak,” wychodzące dwa razy na miesiąc we Lwowie (kosztuje rocznie razem z przesyłką w Królestwie rubli 2 kop. 50). Za pomocą tego taniego fachowego pisma, najmniejsze spostrzeżenia swoje lub cudze w pszczelnictwie skrzętnie zanotowane, poszły na pożytek tylu miłośników pielęgnowania pszczół w kraju. I trzeba oddać temu pismu od lat 10 wychodzącemu tę niezaprzeczoną sprawiedliwość, że się niezmiernie przyczyniło do upowszechnienia u nas pożytecznych wiadomości o pszczolach. Pismo to również spopularyzowało te wszystkie nowe sposoby ich pielęgnowania, które bez porównania są korzystniejszymi od tych, jakich się u nas i wszędzie dawniej trzymało. Zasługa tego należy się przedewszystkiemu niezłomnej wytrwałości i gorliwej pracy dra T. Ciesielskiego, redaktora „Bartaka” i prezesa galicyjskiego Towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego. On to spopularyzował naukę pszczelnictwa wedle nowych zasad i obecnego postępu, tak, że dziś nawet u gospodarzy mniejszych w Galicyi można się spotkać z lepszymi ulami, to jest z właściwszymi do pielęgnowania pszczół, bo stosowniejszymi do wymagań ich natury, a przez to i większe gospodarzom przynoszącymi korzyści. Nasze pszczelnictwo już nieupadnie, lecz owszem odtąd coraz więcej rozwijać się będzie, a jednocześnie i rozszerzać. Żeby jednak pszczelnictwo nasze rozszerzało się po wszystkich zakątkach kraju ile tylko można jak najwięcej, potrzeba się starać, żeby był stale zapewniony korzystny obdyt na wosk i miód, choćby w największych ilościach produkowany. Otyż obdyt ten jest już jak najzupełniej zapewniony, albowiem wosk jest bardzo na świecie i do potrzeb różnych gałęzi przemysłu poszukiwany, a miód ma też równie pewne zużycie do wyrobu rozmaitych trunków, jak syconego miodu, a przytém jeszcze doskonałych napojów owocowo-miodowych, przewybornych co do smaku i mocących z największą korzyścią dla ogółu nietylko wszelkie wódki zastąpić, ale nawet i zagraniczne wina.

Na tarnopolskiej wystawie tak miody sycone, jak i te napoje, czyli różne owocowo-miodowe trunki były bardzo licznie reprezentowane i z wystawców tych trunków możemy między innymi wymienić: Ks. Andrzejowski ze Skały wystawił 16 butelek różnych miodowych trunków. Ks. Piotr Biliński z Jeziorny przedstawił wiszniak, czyli napój z wiśni i miodu. Nauczyciel Emil

Borodjewicz wiszniak i maliniak. Władysław Fedorowicz z Okna: miody sycone. Antoni Gottwald nadleśniczy ze Skały: miody sycone i napoje owocowo-miodowe. Antoni Jana z Nowego Sącza: wiszniak, dereniak i wina owocowe. Hr. Koziebrodzki z Chlebowa: miody do picia. Nauczyciel Feliks Kurowski: wina owocowo-miodowe. Józef Monasterski: dereniak, wiszniak i miody sycone. Ks. Mikołaj Michałowicz z Czernielowa ruskiego: maliniak. Szczepan Neuman z Jabłonowa: wina miodowo-owocowe. Józef Niewiadomy: miód pitny i wiszniak. Szczepan Skorupka Padlewski z Suchodołów: miody pitne. Józef Sytnik ze Strusowa: wiszniak. Teodor Senik nauczyciel z Tarnopola, który tyle godnych widzenia rzeczy miał na wystawie w Tarnopolu, przedstawił też miody pitne, dereniak, wiszniak, wina porzeczkowe, kminkówkę i miętówkę na miodzie. Ks. Wojciech Schultz: wiszniak i miody. Marceł Sławiński z Kołomyi: wina owocowo-miodowe. Leonard Tabędzki ze Sokulec z pod Kijowa, przedstawił też miody sycone. Stanisław Wojcikiewicz, mający miodosytnią w Krakowie, wystawił całą szafę miodów syconych. Ludwik Wyrzykowski z Suwałk w Król. Pols., miód sycony. Ks. Waropuszyński: miody sycone.

Wyliczyliśmy tu nazwiska 21 wystawców przerobów miodowych, ponieważ ci usiłują nietylko stworzyć nowy przemysł dla kraju, ale za pomocą niego przyczynić się do tém większego rozszerzenia się pszczelnictwa, zapewnienia odbytu na jego produkta. Nawiasem musimy dodać, że dla rozwoju pszczelnictwa byłoby też bardzo pożądanem, gdyby się u nas upowszechnić zdołał zwyczaj praktykowany w Szwajcaryi: jedzenia miodu rano przy śniadaniu. Miód podają tam w plasterkach, albo też w stanie patoki, o czém wiedzą wszyscy, którzy zwiedzali ten piękny kraj. Miody zbierane na kwiatkach alpejskich są tam bardzo poszukiwane i dobrze płacone, ale też są przewybornego gatunku. Nasz miód zwyczajaj nieodznacza się w ogóle mówiąc delikatnym smakiem. Wina to hreczki, na której pszczoły obficie dla siebie pożytek znajdują. Mamy jednakże i my wyborne miody, między którymi tak słusznie ceniony lipiec, czyli miód w czasie kwitnienia lip zbierany, jest bez zarzutu żadnego. Na wystawie w Tarnopolu Marceł Sławiński z Kołomyi przedstawił właśnie dwa gatunki patoki miodowej: zbieraną z lip i z akacyi, i obydwa te miody odznaczały się wykwiutnym smakiem. Niech więc miłośnicy pszczelnictwa starają się, aby na drogach i nieużytkach sadzono u nas lipy i akacye, a będziemy mieli i wiele miodu i wyborowego smaku.

Prócz lip i akacyi są jednak i inne jeszcze rośliny, z których miód zbierany do najwyborniejszych się zalicza; do roślin takich należy właśnie roślina pastewna esparcetta, którą jednak tylko na gruntach obfitujących w wapno uprawiać można. We Francyi uważanym jest miód z Narboany jako najlepszy, najwybornszy gatunek. Jest to miód biały, niezrównanie delikatnego smaku i właśnie na esparcecie zbierany, ponieważ ta roślina w okolicach Narboany bardzo powszechnie jest uprawiana. Gdybyśmy poszli za przykładem Francuzów, moglibyśmy również mieć u siebie miód tak dobry jak narboński. Małoż to bowiem jest u nas gruntów wapiennych i takichże skał liche dotąd wydających pożytki, a które obsiane esparceta wyborowej paszy dostarczyłyby dla inwentarza i pierwszorzędnego dla pszczół pożytku. Mielibyśmy więc własną narboń pod względem dobrego gatunku miodu, byle tylko miłośnicy pszczelnictwa postarali się o rozpowszechnienie esparcety.

(d. c. n.)

Działanie Stacji oceny nasion

Przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie w r. 1883 i 84.

Stacja istniejąca przy Muzeum od r. 1880 oznaczyła w roku ubiegłym procent siły kiełkowania i zanieczyszczenia 732 prób, przeważnie nasion pastewnych.

Zbadano: 324 próby traw pastewnych,

103	"	buraków cokrowych i pastewnych,
38	"	marchwi pastewnej,
19	"	końskiego zębu,
19	"	wyki, seradelli, esparcetty i t. d.
26	"	zbóż, pszenicy, owsa i t. p.
34	"	nasion leśnych i ogrodowych,
39	"	lucerny,
130	"	koniczyny,

Ogółem 732 próby.

Składy nasion przesłały 637 prób, rolnicy nadesłali 95 pr. Ziemiańskie nasi widocznie za mało jeszcze troszczą się o to, jakie nasiona wysiewają.

Przed zakupem należy nasamprzód żądać poręczenia za procent siły kiełkowania i zanieczyszczenia, wyrażony w cyfrach, a następnie sprawdzić w Stacji poręczone cyfry, celem przekonania się, czy nasienie posiada rzeczywiście wymienioną wartość i czy nie zawiera kianianki.

Cała kontrola handlu nasionami polega na zakupie pod gwarancją i następnym sprawdzeniu dobroci, t. j. powtórnie zbadaniu odnośnej próby przeciętnej, przesłanej przed wysiewem.

W tym celu trzeba starać się o nasiona zawczasu, a nie wtedy dopiero, gdy już nastanie pora siewów, oznaczenie bowiem siły kiełkowania lucerny, koniczyny i t. p. wymaga 10 dni czasu, buraków, marchwi i t. p. 14 dni, a traw pastewnych i nasion leśnych nawet 20 dni.

Procent zanieczyszczenia oznacza się stosownie do jakości próby, w kilka godzin lub w kilka dni. Kto kupuje nasienie pod gwarancją, a poprzestając na przedłożonym sobie przez sprzedającego sprawozdaniu stacji, zaniecha sprawdzenia dobroci, sam sobie niechaj winę przypisze, jeśli go zawód spotka.

Następujące składy zawarły ze stacją na r. b. stałą umowę, na mocy której gwarantują za siłę kiełkowania i zanieczyszczenia, oraz podejmują się wynagrodzić w danym razie niedostające procenta. Wymieniamy takowe kolejno, stosownie do ilości prób przesłanych w ciągu roku:

1.	Skład nasion Herman Goldenring,	Warszawa,
2.	" Wsilewski i Pilaski,	"
3.	" Jarochowski i Hebanowski	"
4.	" Hr. Skarbek i hr. Ronikier	"
5.	" Cegielski, Trylski i Sp.	"
6.	" A. Rodkiewicz	"
7.	" Donimirski i Sp.	Lublin
8.	" J. Gałęcki	"
9.	" Alfred Grodzki	Warszawa
10.	" N. Dobrzyński	Kutno
11.	" Rudnicki i Sp.	Warszawa,
12.	Zakład produkcji P. Sławiński	Kleczka górna,
13.	Skład nasion F. Mühsam	Włocławek.

Składy powyższe opłacały za zbadanie o 20% obniżone honorarium. Bez zawarcia umowy przesyłały nasiona do oceny:

1. Dom zbożowy B. Werner i Sp. Warszawa.
2. Skład nasion J. Zieliński, Warszawa.
3. Skład nasion Ks. Czarnocki i Sp. Lublin.

Widzimy więc, że istniejące składy przyjmujące odpowiedzialność za sprzedane nasiona, trzeba tylko żądać poręczenia i starać się o sprawdzenie dobroci nabytego towaru.

Załączona poniżej tabelka wykazuje siłę kiełkowania, zanieczyszczenie i wartość użytkową (t. j. procent czystego, kiełkującego nasienia) kilku ważniejszych gatunków nasion:

Wyszczególnienie	Siła kiełkowania (w procentach)		Zanieczyszczenie (w procentach)		Wartość użytkowa (w procentach)		
	najwięcej	najmniej	najwięcej	najmniej	najwięcej	najmniej	przecięc.
Rajgras angielski	94	8	16,30	3,00	89,48	6,80	59,47
Rajgras włoski	92	23	20,00	6,00	84,60	20,70	53,68
Rajgras francuzki	74	2	50,00	10,00	59,20	1,72	31,69
Tymoteusz	99	88	14,00	1,00	96,04	80,84	88,88
Kostrzewa owcza	94	26	19,20	4,40	83,60	21,32	55,73
Kostrzewa łąkowa	96	47	21,20	5,00	86,45	40,74	65,69
Trawa kupkowa	92	18	64,70	4,00	85,56	6,35	58,78
Trawa miodowa	70	16	60,00	9,00	60,90	12,48	29,71
Wyczyniec łąkowy	73	3	50,00	4,50	66,06	2,45	17,98
Wiklina łąkowa	76	21	39,00	5,00	67,26	16,50	37,40
Mietlica rozłogowa	96	35	61,00	5,00	83,53	29,40	57,43
Koniczyna czerwoną	95	23	32,00	0,96	91,42	15,64	83,16
Koniczyna białą	92	46	18,00	3,00	85,56	44,62	71,88
Lucerna wyczajna	94	83	5,00	0,84	92,49	78,85	87,17
Buraki wyczajne	244 ¹⁾	8 ¹⁾	—	—	560,16 [*]	15,72 [*]	321,62 [*]
Marchew pastewna	92	18	18,40	6,60	84,06	16,34	49,47
Koński ząb	95	24	3,20	1,00	94,05	23,74	80,21
Sosna wyczajna	73	0	1,26	1,00	72,12	0	38,47
Modrzew wyczajny	28	9	15,00	7,00	26,04	8,19	14,24

1) Cyfry 244, 8 i 161 oznaczają ilość kiełków w 100 nasionach.

*) Cyfry opatrzone gwiazdką wyrażają ilość kiełków w obranej jednostce wagi, t. j. w 5 gramach czystego nasienia burakowego.

Z wymienionych tu 19 gatunków nasion tylko 5 gatunków, a więc prawie 1/4 część, posiadała wartość użytkową, przenoszącą przeciętnie 80%.

Przy trawach zwłaszcza można przekonać się, jak nierówną wartość posiadają nasiona, będące w obiegu handlowym.

Siła kiełkowania rajgrasu angielskiego wynosi np. od 8 do

94%, rajgrasu francuzkiego od 2 do 74%, wyczyńca łąkowego od 3 do 73%; przy trawie kupkowej wynosi zanieczyszczenie od 4 do 64%, przy mietlicy rozłogowej od 5 do 61% i t. p.

Co do czystości pod względem kaniarki zbadano 205 prób lucerny, koniczyny i tymoteuszu; zanieczyszczonych kaniarką było 38 prób, t. j. 18%.

Koniczyny czerwonej zbadano 119 prób, z kaniarką było 26 prób, t. j. 21%.

Największa ilość kaniarki wynosiła 6,523, najmniejsza 8, przeciętna 545 ziarn w 1 kilogramie.

Koniczyny białej oceniono 9 prób, z kaniarką była 1 próba t. p. 11 prc.

Lucerny zwyczajnej zbadano 34 próby, z kaniarką było 7 prób, t. j. 20 prc.

Największa ilość kaniarki wynosiła 129, najmniejsza 10, przeciętna 56 ziarn w 1 kilogramie.

Tymoteuszu zbadano 29 prób, z kaniarką były 3 próby, t. j. 10 prc.

Największa ilość kaniarki wynosiła 200, najmniejsza 83, przeciętna 142 ziarn w 1 kilogramie.

W porównaniu z przeszłym rokiem były nasiona znacznie mniej zanieczyszczone owym szkodliwym pasorzytem. Podobnie jak w latach ubiegłych, tak i w r. b. zajmował się kierownik stacyi układaniem zbiorów porównawczych ważniejszych nasion i chwastów, układaniem zielników roślin pastewnych; udzielał oprócz tego często wskazówek i porady w kwestyach dotyczących produkcji nasion, uprawy, obsiewu łąk i pastwisk i t. p. Tymczasowa pracownia mieści się w gmachu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr. 60 (wejście z podwórza), gdzie należy przysyłać listy i próby pod adresem Dra A. Sempołowskiego.

ROZMAITOŚCI.

Zaaklimatyzowanie rośliny kawy udało się wreszcie we Włoszech w okolicach Rzymu właścicielowi dóbr ziemskich nazwiskim Antonnicola. Z przestrzeni jednego hektara zebrał 2000 kilogr., za które otrzymał 2000 lirów. Ze zaś kosztu uprawy wynosiły 300 lirów, przeto jeden hektar ziemi poświęcony pod uprawę kawy, przyniósł 1700 lirów.

Sprawozdanie tygodniowe

Giełdy zbożowej w Gdańsku.

Gdańsk dnia 29 listopada 1884 r.

W tym tygodniu nastąpiła zupełna tegoroczna zima, mróz utrzymał się i pokrył rzeki mocną lodową powłoką, śnieg spadł dość obficie. Wiatr wiał w tym tygodniu z północo-zachodu na zachód, południo-zachód i potem na południo-wschód.

Nowy-York miał w ciągu tygodnia znów podwyżkę w cenach pszenicy, i trudno byłoby właściwy powód podać, tém trudniej, że dowozy były obfite, przez co zapasy skontrolowane znów w tym tygodniu powiększyły się o 1½ milion., na 38,175,000 buszli pszenicy. Ostatnie notowanie było w miejscu: pszenica 83 centów, miesiąc styczeń 83½ centów. Cena mąki zaś spadła z 3 dol. 25 c. na 3 dol. 15 centów. Do Europy załadowano w zeszłym tygodniu pszenicy z atlantyckiego portu Ameryki:

do Anglii	43,000 kw. (przed tyg.)	39,000 kw.
do Francji	42,000 " "	72,000 kw.
do reszty krajów europejskich	22,000 " "	32,000 kw.
z Kalifornii do Anglii	84,000 " "	112,000 kw.
do Francji	0,000 " "	00,000 kw.

W Anglii był również mróz ze śniegiem i deszczem, a chociaż podług nadeszłych wiadomości młoda roślinność pszenicy jest silna jak rzadko przedtém, zdaje się, że mimo to spodziewać się można w tym roku mniejszej ilości pszenicy. Angielskie targi pszenicy są w tym tygodniu także słabe, bez interesu i chęci kupna, a cena mąki spadła o 2 sz., ceny pszenicy cofały się również w cenie i pozostały z korzyścią dla kupujących. Dowieziono angielskiej pszenicy w zeszłym tygodniu 63,662 kwr. po przeciętnej cenie 31 sz. 1 c., w zaprzyszłym tygodniu 59,326 kw. po przeciętnej cenie 31 sz. 5 c., w tym samym tygodniu 1883 r. 80,102 kw. po przeciętnej cenie 40 sz. 5 centów. Import wyniósł z zagranicy w zeszłym tygodniu 445,280 centnarów pszenicy, 281,423 centn. mąki, w zaprzyszłym tygodniu 930,208 centn. pszenicy, 322,641 centn. mąki, w tym samym tygodniu roku zeszł. 831,600 centn. pszenicy, 146 529 centn. mąki.

Londyn donosił z poniedziałkowego targu: pszenica bardzo spokojnie, bez zmiany, mąka ospale, o pół sz. taniiej. We środe: pszenica spokojnie, ceny stałe, za przybyłe ładunki australskiej pszenicy płacono po 34½ sz., mąka ospale. Liwerpol: pszenica 1 penny drożej, mąka ceny niezmienione we wtorek. Hull: angielska pszenica, tendencya z korzyścią dla kupujących, obca spokojnie, ceny stałe. Leith we środe: pszenicy ceny dość mocne; wszystkie inne gatunki ceny słabe i tańsze. We Francji nie zaszły zmiany w interesie pszenicy. Paryż pozostał w cenach pszenicy prawie bez zmiany, cena mąki ustępowała. Belgia dla pszenicy bardzo spokojna. Hollandya dla pszenicy i żyta cokolwiek mniejsze ceny. Ren był w cenach niezmienniony. Austro-Węgry też samo. Berlin obniżył ceny w tym tygodniu dla pszenicy o trzy marki. Dowozy pszenicy na nasz targ stają się w każdym tygodniu słabsze, i w obecnym były takowe bardzo małe, lecz konsumcya dla krajowej pszenicy była dostateczną, i dla tranzytowego towaru przy małej podaży można było ostatnie ceny osiągnąć; tylko wczoraj stała się sprzedaż utrudniona nawet dla krajowej; wszystkie ceny były niższe. Ogółem targowano w ciągu tym tylko 600 ton pszenicy, w końcu płacono za krajową jarą 131 fun. 142, 134 f. 145, czerwono-pstrą 131 fun. 148, przednią czerwoną łagodną 129, 133 f. 159, przednią pstrą 132 f. 148, jasno-pstrą 128—130 f. 144—150, szklistą z obsadem 132 f. 147, wysoko pstrą 132 f. 150, białą 133 f. 157, za polską na tranzyt pstrą porosłą obsadnią 127 f. 134, jasno-pstrą obsadnią 124 f. 136, jasno-pstrą 126 f. 142, białą 125 fun. 146, przednią białą 130 f. 153, za rossyjską na tranzyt czerwono-pstrą murzącą 121 f. 123, czerwoną 128 f. 129, 130 f. 132, pstrą 126 f. 132, 135, jasno-pstrą wadliwą 124 f. 141 mr, za tonnę. Termina tranzyt styczeń-luty ofiar. 135, kwiecień-maj płac. 141½, 151, maj-czerwiec płac. 143, czerwiec-lipiec płac. 146½, 146.

Ceny żyta w miejscu na początku tygodnia cokolwiek tańsze, lecz takowe wzmocniły się, mianowicie dla tranzytowego towaru. Sprzedano w ciągu tygodnia ogółem 550 ton i płacono za 120 fun. krajowe 124, 125, ważne 122, 123, za polskie na tranzyt 117, 118, chude 116, za rossyjskie na tranzyt chude ważne 116 mr. za tonnę. Termina listopad krajowe płac. 126, tranzyt 120, 119, listopad-grudzień tranzyt płac. 117, kwiecień-maj dolnopolskie płac. 119½, żąd. 119½, ofiar. 119, tranzyt płac. 120, 119½, żąd. 119.

Jęczmień w miejscu w tym tygodniu cokolwiek tańszy i przyniósł krajowy duży 111 do 113 funtów 135, 112 fun. 133, 116 f. 140, 113, 114 f. 142, 143, 116 f. 144, drobny 103 f. 118, 108 f. 122, 105 f. 123 mr. za tonnę, wszystko podług gatunku. Rossyjski na tranzyt płacono w końcu 103 f. 102, 104 fun. 103, 110 fun. 111, 112 f. 112, 112 f. 114, na paszę 99 f. 100, 100 f. 97, 101 fun. 98 mr. za tonnę.

Groch rossyjski w miejscu sprzedawano na tranzyt średni po 135. na paszę po 114 mr. za tonnę.

Otręby pszenne w miejscu polskie grube 4,20, średnie 3,80, rossyjskie z rewersem 4,10 i 4,25 mr. za centnar.

Owies w miejscu rossyjski na tranzyt płac. 110 m. za tonnę. Rzepak w miejscu ros. na tranzyt płac. 116 mr. za tonnę.

Okowita w miejscu ustępowała w cenie, płacono 41, 40 50 mr. za 10,000 litrów.

Z Polski do Gdańska minęło Toruń dnia 21-go b. 86 ton

pszenicy, 152 ton żyta, 9 t. grochu, ogółem w tym roku 14,221 ton pszenicy, 12,789 t. żyta, 911 ton grochu, 1742 ton. rzepaku; w tym samym czasie 1883. roku 48,047 ton pszenicy, 19,602 ton żyta, 910 t. grochu, 56 t. rzepaku.

Ostatnie kursa berlińskie: banknoty austr. 166,25, rossyjskie 211,05. Kr. term. weks. Warsz. 210,60.

Sobota dnia 22 Listopada.

Mróz przy pogodzie. Wiatr zachodni.

Pszenica w miejscu okazała na dzisiejszym targu cokolwiek lepszą chęć kupna po niezmiennych cenach, za dobry krajowy towar osiągnięto znów mocne ceny. Kupiono 200 ton i płacono za krajową jarą 133 f. 145, czerwoną łagodną 127 f. 145, 130 f. 148, dobrą pstrą 131 f. 146, jasno-pstrą 128 f. 146, 130 f. 150, wysoko pstrą i szklistą 129, 130 f. 150, 151, za polską na tranzyt pstrą obsadnią 122 f. 128, wysokie pstrą porosłą 128 f. 141, wysoko pstrą 128 f. 147, za rossyjską na tranzyt czerwoną 130 f. 121 mr. za tonnę. Termina tranzyt kwiecień-maj płac. 141½, maj-czerwiec żąd. 144, ofiar. 143½, czerwiec-lipiec żąd. 147, ofiar. 146. Cena regulacyjna 134.

Żyto w miejscu ceny mocne. Obrót 185 ton. Płacono za 120 fun. krajowe 124, 125, wadliwe ważne 122, za polskie na tranzyt 117, 118, obsadnie 116, za rossyjskie na tranzyt 117 mr. za tonnę. Termina kwiecień-maj dolno-polskie żąd. 119½, tranzyt żąd. 119. Cena regulacyjna 125, dolnopolackie 117, tranzyt 116.

Jęczmień w miejscu spokojnie i przyniósł rossyjski na tranzyt 102 f. 101, 105 f. 106, 108 f. 107, 110 f. 110, 111—113 fun. mr. za tonnę.

Groch w miejscu krajowy do gotowania płac. 140, 145, wyborowy 168, polski na tranzyt do gotowania 140, na paszę 115, pośledni wilgotny 105 mr. za tonnę.

Otręby pszenne w miejscu rossyjskie z rewersem grube kupowano po 4,10 m. za centnar.

Okowita w miejscu ofiar. 40,50 marek.

Rossyjskie banknoty: Berlin 211,05, Gdańsk 212,05.

Bank kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu

Toruń dnia 29 listopada 1884 r.

Zima rychło do nas zawitała, temperatura znacznie się oziębiała, a pola dość grubym już pokryte śniegiem. Położenie handlu zbożowego wcale w ubiegłym tygodniu się nie zmieniło. W ostatnich dniach dopiero tendencja nieco się wzmocniła, a to prawdopodobnie ze względu na uciążliwszy z powodu mrozu transport zboża, głównie z Rosyi. Ameryka podniosła ceny pszenicy pomimo niżkowego frachtu. Wywozy wynosiły w ostatnim tygodniu 191,000 kwr., t. j. 64,000 kwr. mniej w stosunku do ilości przeszłego tygodnia, a 23,000 kwr. mniej w stosunku do roku zeszłego. Widoczna, że owa zwykła jedynie brakiem statków do przewozu wywołana została. Zapasy kontrolowane (visible supply) znowu się zwiększyły i wynoszą obecnie 36,575,000 buszli, a więc 1 milion buszli więcej niż przed 8 dniami, w stosunku do 31,400,000 buszli w równym czasie roku zeszłego. Równocześnie wywóz mąki amerykańskiej się nie zmniejsza a mąka w obec cen zboża tanieje. W Anglii więcej krajową pszenicę kupowano, gdyż młynarze za taką wyższe płać ceny, a ztąd obca pszenica tylko słaby znajdowała odbył. We Francyi handel bardzo był ociężały a obroty były nie wielkie. Bardzo niekorzystnie oddziaływała niepewność wysokości zaprowadzić się mającego tamże cła na zboże. W Belgii tylko lepsze gatunki pszenicy dość stale przy dotychczasowych cenach się utrzymywały, gorsze gatunki były tańsze. Na żyto słabe panowało usposobienie. Na targach holenderskich dowozy krajowego ziarna były dość szczupłe, a ztąd obca pszenicę chętnie po stałych kupowano cenach. Targi terminowe początkowo były słabe, później jednakże dość się ożywiły. Nad Renem dowozy się zwiększyły a ceny pozostały bez zmiany. W południowych Niemczech pszenica jest zaniedbana,

inne gatunki zboża dość były pożądanę. Przeciwnie w Saksonii ceny pszenicy były stałe, podczas gdy żyto dopiero w ostatnich dniach w cenę się wzmocniło. Widoczna ztąd, jak niejednolita tendencja panuje nawet w prowincjach sąsiednich. W Austro-Węgrzech popyt bynajmniej się nie zwiększa a tymczasem dowozy są znaczne. Tylko artykuły pastewne dość dobrej za granicą znajdują odbył. Na placach północno-niemieckich handel gotowym towarem był ożywiony a ceny pozostawały bez zmiany; na późniejsze terminu natomiast tendencja była nader spokojna.

Na naszym placu ceny pszenicy i żyta przy dobrym odbycie pozostają bez zmiany. Artykuły pastewne a szczególnie kuchlniany przy słabym dowozie bardzo są żądane.

Płacono za 1000 kilogr.

Pszenica transito	120—133 fun.	120—140 Mrk.
krajowa z wyrost.	120—126 "	130—140 "
krajowa zdrowa	126—133 "	140—145 "
jasna z wyrostem	120—126 "	140—145 "
zdrwa	128—133 "	145—150 "
Żyto transito	110—128 "	110—118 "
" krajowe	115—122 "	120—125 "
	123—128 "	125—128 "
Jęczmień rossyjski		110—130 "
" krajowy		115—135 "
Owies rossyjski		115—128 "
" krajowy		115—130 "
Groch na paszę		120—130 "
" kuchenny		140—160 "
" Victoria		160—180 "
Kuch rzepakowy		118—124 "
Kuch lniany		140—146 "
Otręby pszenne		76—80 "
Otręby żytaie		78—82 "
Koniczyna czerwona za centnar		30—45 "
biała		40—60 "

W Hamburgu na okowitę wzmocniło się usposobienie, choć ceny pozostają bez zmiany.

Płacono za okowitę kartoflaną:

loco bez beczki	30¾	0,67
wbeczkach kontrak.loco	35	0,89
na listopad	34½	0,86
na listopad-grudzień	34½	0,86
na grudzień-styczeń	34¾	0,87
na grudzień-maj	34½	0,86
na kwiecień-maj	34½	0,86

co odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i wartości becz. za wiadro 80%.

przy kursie 205

UWAGA. Zwracamy uwagę naszej sz. klientelli, że odebraliśmy zlecenia do zakupna koniczyn wszelkiego gatunku; prosimy więc o konsygnacye lub stałe opróbkowane oferty, gdyż jesteśmy w stanie korzystne zapewnić ceny.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	211.60 Mrk.
Pszenica listopad-grudzień	153 00 "
kwiecień-maj	161.50 "
New-York	83.00 "
Żyto loco	142.00 "
listopad	141.70 "
listopad-grudzień	141.75 "
kwiecień-maj	141.00 "
Olej rzepakowy, listopad	51.00 "
kwiecień-maj	53.00 "
Okowita loco	43.00 "
listopad	43.50 "
listopad-grudzień	43.50 "